

Isten szeretete

Időpont: Karácsony 2. napja – 1953. december 26.

Alapige: 1Jn 4,9-16

„Az által lett nyilvánvalóvá az Isten szeretete bennünk, hogy az ő egyszülött Fiát elküldte az Isten e világra, hogy éljünk általa. Nem abban van a szeretet, hogy mi szerettük az Istent, hanem hogy ő szeretett minket, és elküldte az ő Fiát engesztelő áldozatul a mi bűneinkért. Szeretteim, ha így szeretett minket az Isten, nekünk is szeretnünk kell egymást. Az Istent soha senki nem látta: Ha szeretjük egymást, az Isten bennünk marad, és az ő szeretete teljessé lett bennünk; erről ismerjük meg, hogy benne maradunk és ő mibennünk; mert a maga Lelkéből adott minékünk. És mi láttuk, és bizonyosságot teszünk, hogy az Atya elküldte a Fiút a világ üdvözítőjéül. A ki vallja, hogy Jézus az Istennek Fia, az Isten megmarad abban, és ő is az Istenben. És mi megismertük és elhittük az Istennek irántunk való szeretetét. Az Isten szeretet; és a ki a szeretetben marad, az Istenben marad, és az Isten is ő benne.”

Karácsony a szeretet ünnepe, de nem azé a szereteté, amely az embertől telik, és az emberre vonatkozik. Az ember ennek az Istentől függetlenített szeretetnek ünnepévé tette karácsonyt, holott karácsony épp az isteni szeretetről beszél. Az ember arról a szeretetről beszél, mely az embertől indul ki és emberre irányul, az ige pedig arról a szeretetről, mely Istentől indul ki és az emberre irányul. Az Istentől függetlenített emberi szeretet olyan, mint a gyökerétől megfosztott karácsonyfa. Sokáig tartja még zöld színét, sok minden ékességet lehet ráaggatni, de sorsa kikerülhetetlenül az elszáradás, a szemétdomb.

1. Isten szeretetéről azt mondja az ige, hogy az *rejtett*.

Így kezdődik a szentlecke: nyilvánvalóvá lett az Isten szeretete. Nyilvánvalóvá annak kell lennie, ami különben önmagától nem nyilvánvaló, ami el van rejtve, ami csak akkor lesz látható és megismerhető, ha lehull róla a rejtő lepel. Sok oka van annak, hogy Isten szeretete rejtett, csak néhányra mutatunk rá a sok okból.

Isten szeretete elrejtett a Sátán miatt. A Sátán eltakarja előlünk Isten szeretetét, félremagyarázza szándékait, kétséget akar bennünk támasztani cselekedeteinek jósága iránt. Így csalja lépre Évát is. Bebeszéli Évának, hogy Isten azért tiltotta el az embert a fa gyümölcsétől, mert irigy, s nem akarja, hogy az ember olyan legyen, mint Isten. Aki elhiszi az ördögnek, hogy Isten nem szeret, az akkor is, most is a bűn martaléka lesz.

Isten szeretete elrejtett a bűneink miatt is. A bűn válaszfalat emel közénk és Isten közé. Nem láthatjuk tőle Istent, mert Istent csak a tiszta szívűek láthatják meg (Mt 5,8). Rossz a lelkiismeretünk, nem merünk hinni abban, hogy Isten mégis szeret. Maradék igazságérzetünk arról győz meg, hogy büntetésnél egyebet nem érdemelünk, s félelemmel és rettegéssel csak azt lessük mindig, mikor csap le ránk Isten ostora. Úgy vagyunk, mint az első emberpár az édenben. Hiába közeledik Isten hozzánk, mi futunk előle, s rejtkehelyeket keresünk. Hiába szólít meg, nem merünk hívó szavára felelni. El sem tudjuk képzelni, hogy nem büntetni, hanem szeretetből megmenteni jön. Rossz lelkiismeretünkől felszított képzeletünk még szeretetének jelei mögött is haragját látja, s attól remeg.

Isten szeretetét azonban nemcsak a Sátán és a bűn rejtje el előlünk, hanem sokszor maga Isten is. Az ő szeretete nem becéző, hanem nevelő szeretet, s ezért, ha úgy látja, hogy szeretetével visszaél az ember, tud kemény is lenni szeretetből. Jégpáncélt ölt magára, holott alatta olyan a szíve, mint egy vulkán. Haraggal csapkod körülöttünk, mint nyári fürgetegben a villám, pedig az egész csak műharag. Mi sem mutatja ezt jobban, mint az, hogy a bocsánatot kérőnek milyen gyorsan kész megbocsátani.

Hiszed-e, hogy szeret az Isten akkor is, ha semmit sem látsz szeretetéből?

2. Aki szeret, az nem tudja, de nem is akarja sokáig titkolni szeretetét. Leleplezi önmagát, elárulja szívét, s így nyilvánvalóvá lesz, ami eddig rejtett volt. Így van Isten rejtett szeretete is. *„Az által lett nyilvánvalóvá az Isten szeretete bennünk, hogy az ő egyszülött Fiát elküldte az Isten e világra (...) engesztelő áldozatul a mi bűneinkért.”* (9–10. v.) Isten szeretete az ige szerint *megbizonyított* szeretet. A szív rejtett szeretetét ajándékok árulják el s bizonyítják. Isten is az ajándékaival mutatja meg, mennyire szeret. Mindennapi földi életünkben is bőven ellát mindennel, amire lelkünknek s testünknek

szüksége van. Ez maga is elég volna annak bizonyítására, hogy Isten szeretet, János azonban mindezt szóra sem méltatja. Nem azért, mintha természetesnek tartaná, hogy van élelme, ruhája, egészsége, munkája stb. Tudja jól, hogy ez is mind Isten kegyelmes szeretetének jele, de számára nem ez a fő bizonyíték. Ha mindez nem volna is, ő akkor is vallaná, hogy Isten szeret. Ha éheznie és rongyoskodnia kellene, ha betegágyon fetrengene kínok között, akkor sem rendülne meg abban a hitében, hogy Isten szeretet. Ezekben a dolgokban ugyanis sokszor sajátságosan keveredik az isteni és az emberi szeretet. Isten megadja minden embernek mindazt, ami földi szükségleteire tartozik, de az egyik ember kapzsi és irigy kezén sokszor eltűnik a felebarát kenyere. Ezen a vonalon tehát a „nincs” nem annak a bizonyítéka, hogy Istenben nincs szeretet, hanem annak, hogy az emberben nincs egymás iránt való szeretet.

János számára Isten szeretetének fő bizonyítéka a jászol és a kereszt, karácsony és nagypéntek. Olyan tények ezek, amelyek előtt minden kételkedésnek el kellene némulnia. Aki egyetlen egyszülött fiát hajlandó nekünk ajándékozni, tehetetlen kisgyermek testébe öltöztetni, ebbe a rideg világba küldeni s értünk a kereszten kínos halálra juttatni, annak a szeretetében nincs jogunk kételkedni. Annak a szeretete letagadhatatlanul és vitathatatlanul be van bizonyítva.

Még van valami, amiben János Isten szeretetének bizonyítékát látja, s ez az, hogy Isten szeretete megelőző, kezdeményező szeretet. „*Nem abban van a szeretet – mondja –, hogy mi szerettük az Istent, hanem hogy ő szeretett minket...*” (10. v.) A szeretetet tehát Isten és ember között Isten kezdi. A mi szeretetünk csak visszhangja annak, amit Isten kiált bele az emberszívek sziklafalába.

Tények ezek, melyeket csak az nem lát, aki nem akarja látni. Látod-e te is? El tudod-e Jánossal mondani: „*mi megismertük és elhittük az Istennek irántunk való szeretetét*” (16. v.)?

3. Éppen azért, mert Isten szeretete nem viszonszeretet, hanem elsődleges, kezdeményező szeretet, az ige szerint egyben *elkötelező* szeretet is. Megható gyöngédséggel figyelmezteti János levele olvasóit Isten szeretetének erre az elkötelezésére. „*Szeretteim, ha így szeretett minket az Isten, nekünk is szeretnünk kell egymást.*” (11. v.) János tehát úgy látja, hogy Istennek irántunk való szeretete elsősorban arra kötelez minket, hogy egymást szeressük. Nem azt köti a lelükre, hogy szeressük Istent, mert ő előbb szeretett minket, hanem azt, hogy a láthatatlan Istent a látható felebarátban kell szeretnünk. Így magyarázza közelebbről ezt a kérdést: „*Az Istent soha senki nem látta: Ha szerettük egymást (...), az ő szeretete teljessé lett bennünk...*” Az apostol tehát különbséget tesz hiányos és teljes szeretet között. Az a szeretet, mely szereti Istent, akit nem lát, de nem szereti a felebarátját, Isten gyermekét, vagyis a saját testvérét, akit lát, az nem teljes, hanem hiányos szeretet. Persze fordítva is igaz. Az a szeretet, mely szereti a felebarátját, de nem szereti felebarátjának s önmagának édesatyját, az Istent, szintén hiányos szeretet. A teljes szeretetben mind a kettő benne van, mégpedig nemcsak szoros egymásutánban, hanem elválaszthatatlan összeforrottságban. A teljes szeretet egyszerre és együtt szereti Istent és a másik embert. Istent a felebarátban szereti s a felebarátban Istent. Minden más szeretet, mely ezt az Istentől rendelt egységet megbontja, hiányos, csonka, amputált, rokkant szeretet.

Érzed-e te is az Isten szeretetének ezt az elkötelezését, vagy csak élvezője akarsz lenni annak, hogy szeret az Isten? Ez alól a kötelezettség alól csak Isten szeretetének elvesztésével lehet kibújni.

4. Isten szeretete az ige szerint végül *ígéretes* szeretet.

Négy nagy ígéretet állít elibénk az apostol. Az egyik az élet ígérete. A 9. versben azt mondja, hogy Isten szeretetből azért küldte Fiát e világra, hogy éljünk általa. A második a kegyelem ígérete. A 10. vers szerint Isten úgy szeretett minket, hogy elküldte az ő Fiát engesztelő áldozatul a mi bűneinkért. A harmadik a Szentlélek ígérete. A 12. és 13. vers arról beszél, hogy aki megmarad az Isten teljes szeretetében, annak a maga Lelkéből ad. A negyedik az Istennel való tartós közösség. A 15. és 16. vers abban csendül ki, hogy aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és az Isten is őbenne.

Csupa olyan ígéret, melynek birtokáért sóvárogva sóvárgunk. Mennyit szenvedünk az alatt, hogy az az élet, amit élünk, nem méltó az élet nevére, hogy a kegyelemben nem tudunk megmaradni, hogy Szentlélek nélkül olyan gépiesen halott, erőtelen és erőltetett az egész keresztyénségünk, s hogy Istenhez való viszonyunk olyan, mint a változó hold ragyogó holdtölték után pislákoló, felhők között szegyenkező újhoddal! Mi mindent próbálunk azért, hogy életünk az újonnan született ember élete legyen! Nézd, itt valami egészen egyszerű utat kínál Isten! Nem kíván emberfölötti áldozatokat, nehéz kegyességi gyakorlatokat, elénk siető szeretetével csak egyet ajánl: Szeress! Szeress, de nem az ember

Istentől függetlenül szeretetével, hanem Isten szeretetének karácsonyi visszhangjával! Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből és felebarátodat, mint önmagadat! A többit bízd a szeretet Istenére! Az ő ígéretei nem a szerelmes, nagyhangú, pózoló, meggondolatlan ígéretei. Isten szótartó Isten. Karácsony is ezt mutatja. Évezredes ígéretét váltotta benne valóra. A szeretetnek tett ígéreteit sem dobta a háta mögé. Egyszer te is a betlehemi pásztorok ámuló szemével fogod énekelni: „Eljött már, akit az atyák rég vártak, Sok királyok is kit látni kívántak, Kiről próféták jövődőt mondtak, Nyilván szólották.” (135. ének 3. v.) Ámen.